

KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
M. VALANČIAUS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS M. VALANČIAUS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2024 metų veiklos ataskaita

Kretinga

TURINYS

BENDROJI DALIS	3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS.....	3
1.1. Bibliotekų skaičius	3
1.2. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas	4
1.3. Lietuvos akliųjų ir silpnaregių sąjungos narių aptarnavimas.....	4
II. FONDO FORMAVIMAS	4
2.1. Fondo būklė	4
2.2. Fondo sudėtis	5
2.3. Aprūpinimas dokumentais	6
2.4. Dokumentų gautis	7
2.5. Dokumentų nurašymas	8
2.6. Fondo panaudojimas.....	8
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS.....	8
3.1. Vartotojų telkimas.....	8
3.2. Vartotojų skaičius	9
3.3. Apsilankymų skaičius	9
3.4. Dokumentų išduotis	9
3.5. Skaitomumas	10
3.6. Vartotojams ir darbuotojams skirtų darbo vietų skaičius	10
3.7. Vartotojų orientavimas ir mokymas.....	11
3.8. Darbo laikas.....	11
3.9. TBA aptarnavimas	11
3.10. Renginiai	11
3.11. Renginių lankytojai	14
3.12. Mokamos paslaugos	15
3.13. Bibliotekos įvaizdžio formavimas	15
IV DARBAS SU SKAITYTOJAIŠ VAIKAIS	16
4.1. Dokumentų fondas	16
4.2. Dokumentų gautis	16
4.3. Dokumentų nurašymas	16
4.4. Vaikų vartotojų telkimas	17
4.5. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	17
4.6. Dokumentų išduotis	17
4.7. Skaitomumas	18
4.8. Renginiai vaikams	18

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	19
5.1. Kraštotyros fondas	19
5.2. Kraštotyros veikla	20
5.3. Katalogai ir kartotekos	21
5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas	21
5.5. Internetas	21
VI. DARBUOTOJŲ PROFESINĖ KVALIFIKACIJA.....	22
VII. PROJEKTŲ RENGIMAS IR DALYVAVIMAS.....	25
VIII. PERSONALAS	27
IX. MATERIALINĖ BAZĖ.....	27
9.1. Patalpų būklė	27
9.2. Techninis aprūpinimas	28

BENDROJI DALIS

Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešoji biblioteka (toliau – Viešoji biblioteka), vykdydama 2024 metų veiklą, orientavosi į įstaigos viziją, strateginius tikslus ir 2024 metų veiklos planą, kurie ir atspindi pagrindinę veiklos esmę.

Vizija:

Viešoji biblioteka – pažangi informacijos, kultūros ir socialinio dialogo skatinimo įstaiga, savo kryptingą veiklą prisidedanti prie žinių visuomenės kūrimo, Kretingos rajono augimo ir kaitos.

Strateginiai tikslai:

1. Didinti Viešosios bibliotekos paslaugų prieinamumą, įvairovę ir kokybę.
2. Ugdyti skaitančias ir kūrybiškas asmenybes.
3. Prisidėti prie žinių ir visuomenės kūrimo, skatinat informacinį ir kompiuterinį raštingumą, nuolatinį mokymąsi.
4. Gerinti Viešosios bibliotekos įvaizdį, pasitelkiant aukštą Viešosios bibliotekos organizacinę kultūrą, darbuotojų profesionalumą.

2024 m. įgyvendinat Viešosios bibliotekos numatytus veiklos plano strateginius tikslus, pasitelktos įvairios pagalbinės priemonės – tenkinti lankytojų informacinius, žinių ir savišvietos poreikius, didinti viešosios informacijos prieinamumą, užtikrinti kokybišką skaitytojų aptarnavimą, suteikti galimybę naudotis informacinėmis technologijomis bei el. paslaugomis.

Organizuotos įvairios kūrybinės veiklos, prisidedančios prie „Kretingos rajono kultūrinės veiklos programos“, „Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone programos“, „Valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimo programos“, „Reikšmingų kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo programos“, „Tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo programos“, „Neformaliojo vaikų švietimo programos“ (vaikų vasaros stovyklos), „Suaugusiųjų neformaliojo švietimo programos“, „Skaitymo skatinimo Kretingos rajone programos“, Informacinių gebėjimų ugdymo programos 1–12 kl. moksleiviams“, Lietuvių kalbos dienų priemonių rengimo vykdyme ir kt.

2024 m. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais paskelbtiems NATO ir Europos Sąjungos, Dainų šventės, diplomatų Lozoraičių metais. Kretingos rajono savivaldybėje 2024 m. paskelbti Žemaitiško rašto metais. Viešoji biblioteka ir jos filialai savo veikla prisidėjo prie išskirtinų metų paminėjimo. Parengtos ir įgyvendintos įvairios veiklos, edukacinės programos, skirtos Kretingos rajono gyventojams ir svečiams.

Didelis dėmesys skirtas partnerystės ryšių plėtojimui su socialiniais partneriais, nevyriausybiniomis organizacijomis, kultūros, švietimo įstaigomis, prisidėta prie kitų įstaigų renginių planavimo ir vykdymo.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

Kretingos rajono bibliotekų tinklą (toliau – SVB) sudaro:

- Viešoji biblioteka (toliau VB) – 1;
- Miesto filialas (toliau MF) – 1;
- Kaimo filialai (toliau KF) – 18.

1.2. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Kretingos rajono kaimų neįgalieji bei senyvo amžiaus gyventojai aptarnaujami knygnešių pagalba. 2024 m. SVB sutelkta 92 knygnešiai, lyginant su 2023 m. knygnešių (+4) daugiau, aptarnauta vartotojų 138, lyginant su 2023 m., vartotojų (-36) mažiau, išduota dokumentų 2 829 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., išduota dokumentų irgi (-198 fiz. vnt.) mažiau.

Bibliotekos	Knygnešiai		Vartotojai		Išduotis	
	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.
SVB	92	88	138	174	2 829	3 027
VB	0	0	2	3	104	72
MF	6	8	8	14	105	277
KF	86	80	126	157	2 620	2 750

1.3. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos narių aptarnavimas

Viešoji biblioteka iš Klaipėdos aklųjų bibliotekos 2024 m. gavo 127 (2023 m. – 57), knygas (CD), aptarnauta 2 (2023 m. – 3) vartotojai, išduota 104 (2023 m. – 72) fiz. vnt.

Bendradarbiaujant su Lietuvos audiosensorinės bibliotekos (LAB) Klaipėdos padaliniu atsirado galimybė tenkinti ir Kretingos rajono gyventojų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto, kultūrinius ir informacinius poreikius virtualioje bibliotekoje ELVIS: elektroninių leidinių valdymo informacinė sistema. Naudotis šia specialiųjų formatų leidinių prieiga (naujausios skaitmeninės knygos, žurnalai) padėjo, konsultavo Viešosios bibliotekos, Salantų miesto, Darbėnų filialų, nuo 2024 m. ir Kartenos, Vydmantų filialų bibliotekininkės 36 vartotojus, turinčius regos negalią, skaitymo sutrikimus. Skaitytojams išduoti 539 garsiniai dokumentai.

2024 m. iš viso aptarnauta regos negalią turintys 38 vartotojų, lyginant su 2023 m., aptarnauta 18 vartotojų daugiau, išduota dokumentų 539 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., išduota dokumentų (+89 fiz. vnt.) daugiau.

II. FONDO FORMAVIMAS

2.1. Fondo būklė

Atsižvelgdama į Kretingos rajono savivaldybės teritorijos istorines tradicijas, geografinę ekonominę ir kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, visuomenės poreikius SVB komplektuoja universalaus profilio dokumentų fondą.

2024 m. LR Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 48 696, lyginant su 2023 m., gauta 4 184 Eur daugiau. Už Kultūros ministerijos skirtas lėšas nupirka 3 932 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su 2023 m., dokumentų nupirka 196 fiz. vnt. daugiau. Vieno dokumento kainos vidurkis 12,38 Eur (2023 m. – 11,91 Eur). Šiek tiek padidėjus finansavimui dokumentams įsigyti, knygų nupirka daugiau.

2024 m. Viešosios bibliotekos dokumentai, kaip ir praėjusiais metais, buvo perkami taikant viešųjų pirkimų sistemą (CVP IS). Pagrindiniai tiekėjai, iš kurių įsigytos knygos buvo: UAB „Alma littera sprendimai“, UAB „Jotema“, UAB „Tyto alba“, UAB „Baltų lankų leidyba“, UAB „Sofiklis“, UAB „Nieko rimto“, K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“, UAB „BALTO trader“, UAB „Terra publika“, UAB „Svajonių knygos“, VšĮ Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, UAB „Lectio divina“. Taip pat, siekiant įsigyti leidinius už geriausią siūlomą kainą, dokumentai pirkti iš mažesnių leidėjų: MB „Žalias kalnas“, VšĮ „Aukso žuvis“, VšĮ leidykla „Lapas“, MB „Apkabink Mėnulį“, MB „Misteris Pinkmanas“, asociacija „Slinktys“.

Atsinaujinus švietimo programoms pastebėta, kad Viešojoje bibliotekoje trūksta kai kurių programinės literatūros kūrinių. Daugelio šių leidinių yra pasibaigę tiražai, todėl knygų leidykloms išsiųstos užklauskos dėl leidinių pakartojimo ar atnaujinimo.

2024 m. sumažėjo gauta parama – 916 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., gauta 1 109 fiz. vnt. mažiau. Akcijos „Bibliotekų knygų Kalėdos“ gauta 324 fiz. vnt. (2023 m. – 313 fiz. vnt.). Nuolatinė parama naujausiais dokumentais gaunama iš Lietuvos kultūros tarybos – 107 fiz. vnt. (2023 m. 137 fiz. vnt.). Iš įvairių fizinių asmenų Viešoji biblioteka ir jos filialai gavo 396 fiz. vnt. paramos (2023 m. – 768 fiz. vnt.). Kaip parama gauta dalyvaujant projekte „Draugoteka“ – 77 fiz. vnt.

Vertinant fizinių ir juridinių asmenų paramą, galima spręsti, jog ji nėra pastovi, dažnai kintanti, bet viena iš svarbių papildomo fondo komplektavimo šaltinių.

Kalendoriniais metais periodinių leidinių prenumeratai lėšas skyrė Kretingos rajono savivaldybė. Iš viso skirta 15 751,31 Eur, lyginat su 2023 m., periodinių leidinių prenumeratai skirta 1 015 Eur daugiau, užprenumeruota 49 pav. periodinių leidinių, iš jų: 10 pav. laikraščių (2023 m. – 11 pav. laikraščių).

Kultūrinius periodinius leidinius Viešajai bibliotekai kaip paramą skiria Lietuvos kultūros taryba bei individualūs tiekėjai – papildomai gaunami 35 pav. periodinių leidinių, iš jų 2 pav. laikraščių.

Dokumentų fondas

Biblioteka	2024 m.		2023 m.		Skirtumas fiz. vnt.	%
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.		
SVB	212 458	59 019	-	-	-	-
VB	69 545	58 909	-	-	-	-
MF	13 457	9 804	-	-	-	-
KF	129 456	9 730	-	-	-	-

2024 m. fondo dydį su 2023 m. fondo duomenimis negalime palyginti, nes kalendorinių metų pabaigoje pastebėti dideli neatitikimai tarp ankstesniais metais pateiktų fondo duomenų Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose. Duomenų neatitikimų priežastis nustatyti kol kas sunku, tad 2024 m. fondo dydis Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose pateiktas, remiantis LIBIS el. katalogo statistika.

Vidutiniškai viename kaimo filialo fonde yra 7 192 fiz. vnt. (2023 m. – 7 195 fiz. vnt.) dokumentų.

2.2. Fondo sudėtis

Analizuojant ir stebint SVB fondo būklę, kaip ir kasmet, 2024 m. didžiausią fondo dalį sudaro grožinė literatūra – 67,0 proc., šakinė literatūra – 33,0 proc.

Iš viso grožinės literatūros (fiz. vnt. ir proc.):

- SVB – 142 485 fiz. vnt., 67,0 %;
- VB – 39 638 fiz. vnt., 57,0 %;
- MF – 8 482 fiz. vnt., 63,0 %;
- KF – 94 365 fiz. vnt., 73,0 %.

Iš viso šakinės literatūros (fiz. vnt. ir proc.):

- SVB – 69 973 fiz. vnt., 33,0 %;
- VB – 29 907 fiz. vnt., 43,0 %;
- MF – 4 975 fiz. vnt., 37,0 %;
- KF – 35 091 fiz. vnt., 27,0 %.

Iš viso periodinių leidinių (fiz. vnt.):

Iš viso 2024 m. užprenumeruota 49 pav. periodinių leidinių, iš jų 10 pav. laikraščių.
Periodiniai leidiniai saugomi terminuotai ir į apskaitą neįtraukiami.

2.3. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka dokumentų:

- SVB – 5,4, lyginant su 2023 m., -0,1;
- VB – 3,8, lyginant su 2023 m., +0,4;
- MF – 10,1, lyginant su 2023 m., -1,4;
- KF – 6,4, lyginant su 2023 m., -0,8.

Lyginant su 2023 m., dokumentų skaičius, tenkantis vienam gyventojui, sumažėjo, nes brangsta knygos ir jų įsigyjama vis mažiau.

Naujai gautų dokumentų skaičius, tenkantis vienam gyventojui (be periodinių leidinių)

Biblioteka	2024 m.	2023 m.	Skirtumas
SVB	0,13	0,16	-0,03
VB	0,09	0,09	0,00
MF	0,39	0,41	-0,02
KF	0,14	0,21	-0,07

Lyginant su 2023 m., naujai gautų dokumentų skaičius, tenkantis vienam gyventojui, irgi sumažėjo.

Garsinių ir regimųjų dokumentų skaičius, tenkantis vienam gyventojui

Biblioteka	2024 m.	2023 m.	Skirtumas
SVB	0,006	-	-
VB	0,011	-	-
MF	0	-	-
KF	0,002	-	-

Dokumentų skaičius, tenkantis vienam vartotojui

Biblioteka	2024 m.	2023 m.	Skirtumas
SVB	32,22	-	-
VB	19,29	-	-

MF	36,37	-	-
KF	49,43	-	-

2.4. Dokumentų gautis

2024 m. SVB dokumentų gavimas sumažėjo 997 fiz. vnt., iš jų VB sumažėjo 71 fiz. vnt., MF sumažėjo 31 fiz. vnt., KF sumažėjo 895 fiz. vnt. Dokumentų gavimo mažėjimą įtakojo sumažėjusi gaunama parama, brangstančios knygos, tačiau Viešųjų bibliotekų lankytojai turi galimybę per Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslaugą atsisiųsti pageidaujamą dokumentą.

Vidutiniškai vienas filialas gavo 179 fiz. vnt., o 2023 m. gauta 210 fiz. vnt.

Gauta dokumentų

Biblioteka	2024 m.		2023 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.
SVB	5 042	1 118	6 039	5 099	-997	-3 981
VB	1 640	1 118	1 711	1 222	-71	-104
MF	513	502	544	510	-31	-8
KF	2 889	291	3 784	716	-895	-425

Per metus įsigyta grožinės literatūros (fiz. vnt. ir pav.):

- SVB – 4 165 fiz. vnt., 843 pav.;
- VB – 1 262 fiz. vnt., 761 pav.;
- MF – 424 fiz. vnt., 413 pav.;
- KF – 2 479 fiz. vnt., 267 pav.

Vidutiniškai vienas filialas gavo 153 fiz. vnt. grožinės literatūros, o 2023 m. – 202 fiz. vnt.

Per metus įsigyta šakinės literatūros (fiz. vnt. ir pav.):

- SVB – 877 fiz. vnt., 275 pav.;
- VB – 378 fiz. vnt., 357 pav.;
- MF – 89 fiz. vnt., 89 pav.;
- KF – 410 fiz. vnt., 24 pav.

Vidutiniškai vienas filialas gavo 26 fiz. vnt. šakinės literatūros, o 2023 m. – 25 fiz. vnt.

Naujai gautų dokumentų proc. dokumentų fonde

Biblioteka	2024 m.	2023 m.	Skirtumas %
SVB	2,4	2,9	-0,5
VB	2,4	2,8	-0,4
MF	3,8	3,6	+0,2
KF	2,2	2,9	-0,7

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui įsigyti:

- Iš viso – 1,63 Eur (2023 m. – 1,60 Eur);
- Kultūros ministerijos skirtos lėšos – 1,23 Eur (2023 m. – 1,20 Eur);
- Kretingos rajono savivaldybės skirtos lėšos – 0,40 Eur (2023 m. – 0,40 Eur).

2024 m. SVB dokumentų įsigijo už 64 447 Eur (2023 m. – 59 248 Eur), iš jų:

- Kultūros ministerijos lėšos – 48 696 Eur (2023 m. – 44 512 Eur);
- Kretingos rajono savivaldybė – 15 751 Eur (2023 m. – 14 736 Eur).

2.5. Dokumentų nurašymas

2024 m. SVB nurašyta 7 035 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., buvo nurašyta 912 fiz. vnt. mažiau, VB nurašyta 1 154 fiz. vnt. mažiau, MF nurašyta 278 fiz. vnt, irgi mažiau, o KF nurašyta 520 fiz. vnt. daugiau.

Nurašymo priežastys: fiziškai ar funkciškai (technologiškai) susidėvėję dokumentai – 6 591 fiz. vnt., 93,7 proc., vartotojų sugadinti ir (ar) prarasti dokumentai – 444 fiz. vnt., 6,3 proc.

- SVB – 7 035 fiz. vnt., 6 513 pav.;
- VB – 1 129 fiz. vnt., 1 060 pav.;
- MF – 879 fiz. vnt., 797 pav.;
- KF – 5 027 fiz. vnt., 4 656 pav.

2.6. Fondo panaudojimas

Viešosios bibliotekos bei filialų fondo apyvartos rodiklis

Biblioteka	2024 m.	2023 m.	Skirtumas
SVB	0,7	0,7	0
VB	0,8	0,8	0
MF	1,1	1,1	0
KF	0,6	0,6	0

Pagal IFLA rekomendacijas metinis fondų papildymas 1 000 gyventojų turi būti 250 knygų, Kretingos rajono 1 000 gyventojų tenka 127 knygos.

Norisi pažymėti, jog fondų atnaujinimo problema išlieka aktuali. Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose vis dar trūksta programinės literatūros. Kaip ir kiekvienais metais problemą sprendžiama bendradarbiaujant su knygų leidėjais dėl leidinių pakartotino leidimo.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

3.1. Vartotojų telkimas

2024 m. liepos 1 d. preliminariais Lietuvos statistikos departamento duomenimis Kretingos rajone registruoti 39 555, Kretingos mieste – 18 066 gyventojai. Gyventojų sutelkimo procentas: SVB – 16,7, VB – 20.

Biblioteka	Gyventojų skaičius 2024 m.	Gyventojų sutelkimo % 2024 m.	Gyventojų skaičius 2023 m.	Gyventojų sutelkimo % 2023 m.
SVB	39 555	16,7	37 554	17,1
VB	18 066	20	18 362	22

3.2. Vartotojų skaičius

2024 m. SVB registruoti – 6 594 (2023 m. – 6 407) vartotojai, iš jų: perregistruoti vartotojai – 5 545 (2023 m. – 5 345), naujai registruoti vartotojai – 1 013 (2023 m. – 1 062). Registruotų vartotojų skaičius po truputį didėja. Tai dar labiau įpareigoja Viešosios bibliotekos darbuotojus stengtis atliepti Kretingos rajono gyventojų lūkesčius.

Biblioteka	Vartotojų skaičius 2024 m.	Vartotojų skaičius 2023 m.	Skirtumas
SVB	6 594	6 407	+187
VB	3 605	3 540	+65
MF	370	355	+15
KF	2 619	2 512	+107

3.3. Apsilankymų skaičius

2024 m. SVB apsilankė 156 021 lankytojas (fiziniai), lyginat su 2023 m., lankytojų sumažėjo (-15 148). VB apsilankė 100 723 lankytojai (fiziniai), lyginant su 2023 m., lankytojų sumažėjo (-7 408). MF apsilankė 6 646 lankytojai (fiziniai), lyginant su 2023 m., lankytojų skaičius sumažėjo (-240). KF apsilankė 48 652 lankytojai, (fiziniai) lyginant su 2023 m., lankytojų skaičius irgi sumažėjo (-2 086).

Bendras lankomumo rodiklis SVB – 23,7, VB – 28, MF – 18, KF – 18,5.

2024 m. pastebimas nežymus fizinių lankytojų mažėjimas, tačiau išaugo virtualių apsilankymų skaičius – 33 937 (kretvb.lt ir kretingosenciklopedija.lt apsilankymo duomenys), lyginant su 2023 m., apsilankymų skaičius išaugo (+9 064).

3.4. Dokumentų išduotis

2024 m. SVB vartotojams išduota 143 767 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su 2023 m., išduota daugiau (-853 fiz. vnt.), VB išduota ženkliai daugiau (+5 153 fiz. vnt.), sumažėjo išduotis MF (-1 487 fiz. vnt.) ir KF (-4 519 fiz. vnt.).

Biblioteka	Dokumentų išduotis		Skirtumas
	fiz. vnt.		
	2024 m.	2023 m.	
SVB	143 767	144 620	-853
VB	53 610	48 457	+5 153
MF	15 023	16 510	-1 487
KF	75 134	79 653	-4 519

Didžiąją dalį dokumentų SVB išduoties sudaro išduotis į namus – 113 807 fiz. vnt. Lyginant su 2023 m., išduotis į namus sumažėjo SVB (-1 814 fiz. vnt.), VB padidėjo (+2 284 fiz. vnt.), sumažėjo MF (-912 fiz. vnt.) ir KF (+229 fiz. vnt.).

Biblioteka	Išduota dokumentų į namus 2024 m.	Išduota dokumentų į namus 2023 m.	Skirtumas	Išduota dokumentų vietoje 2024 m.	Išduota dokumentų vietoje 2023 m.	Skirtumas
SVB	113 807	115 621	-1 814	29 960	28 999	+961
VB	43 195	40 911	+2 284	10 415	7 546	+2 869
MF	11 007	11 919	-912	4 016	4 591	-575
KF	59 605	62 791	-3 186	15 529	16 862	-1 333

- SVB išduota grožinės literatūros (+2 310 fiz. vnt.) daugiau, o šakinės literatūros (-3 162 fiz. vnt.) ir periodinių leidinių (-2 793 fiz. vnt.) mažiau;
- VB išduota grožinės literatūros (+1 969 fiz. vnt.), šakinės literatūros (+3 184 fiz. vnt.) ir periodinių leidinių (+2 786 fiz. vnt.) daugiau;
- MF išduota grožinės literatūros (-49 fiz. vnt.), šakinės literatūros (-1 438 fiz. vnt.) ir periodinių leidinių (-1 527 fiz. vnt.) mažiau;
- KF išduota grožinės literatūros (+390 fiz. vnt.) daugiau, o šakinės literatūros (-4 909 fiz. vnt.) ir periodinių leidinių (-4 052 fiz. vnt.) mažiau.

Biblioteka	Iš viso išduota grožinės literatūros fiz. vnt. 2024 m.	%	Iš viso išduota šakinės literatūros fiz. vnt. 2024 m.	%	Iš viso išduota periodinių leidinių fiz. vnt. 2024 m.	%
SVB	81 835	57,0	61 932	43,0	50 766	35,3
VB	35 825	66,8	17 785	33,2	10 117	18,9
MF	7 260	48,3	7 763	51,7	6 618	44,0
KF	38 750	51,6	36 384	48,4	34 031	45,3

3.5. Skaitomumas

Biblioteka	Skaitomumo rodiklis 2024 m.	Skaitomumo rodiklis 2023 m.	Skirtumas
SVB	21,8	22,6	-0,8
VB	14,9	13,7	+1,2
MF	40,6	46,5	-5,9
KF	28,7	31,7	-3,0

3.6. Vartotojams ir darbuotojams skirtų darbo vietų skaičius

2024 m. SVB kompiuterizuotų darbo vietų, prijungtų prie interneto, vartotojams, palyginus su 2023 m., sumažėjo (-4). Viešos prieigos interneto kreiptys/seansai skaičius (VRSS duomenys) 2024 M. – 18 683, lyginant su 2023 m., šiek tiek sumažėjo – (-434).

Biblioteka	Kompiuterizuotos darbo vietos			
	Vartotojams (V)		Darbuotojams (D)	
	Prijungtų prie interneto 2024 m.	Prijungtų prie interneto 2023 m.	Prijungtų prie interneto 2024 m.	Prijungtų prie interneto 2023 m.
SVB	94	98	48	48
VB	22	28	26	26
MF	6	6	2	2
KF	66	64	20	20

3.7. Vartotojų orientavimas ir mokymas

Viešoji biblioteka nuolat vykdo įvairius mokymus tiek darbuotojams, tiek rajono gyventojams, bendruomenių nariams. 2024 m. vykdyta 275 mokymai, iš jų medijų ir informacinio raštingumo – 161. Mokymų dalyvių skaičius – 1 589, iš jų medijų ir informacinio raštingumo dalyvių skaičius – 407.

Pastebimas gyventojų didėjantis susidomėjimas mokymais, kuriuose aptariamos pagrindinės temos: kaip naudotis kompiuteriu ar išmaniuoju įrenginiu, kaip saugiai naudotis interneto teikiamomis paslaugomis.

3.8. Darbo laikas

2024 m. Viešosios bibliotekos (VB) darbo laikas, kai vartotojai naudojami bibliotekos paslaugomis yra pirmadieniais–penktadieniais, šeštadieniais iki 15.00. Kaimo ir miesto filialų (KF ir MF) darbo laikas nevienodas. Filialai dirbo 5 dienas per savaitę. 8 filialai dirba ne pilną darbo dieną.

3.9. TBA aptarnavimas

- SVB – gauta užklausų iš kitų bibliotekų: 119, lyginant su 2023 m., gauta (+63) daugiau;
- SVB – išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms: 178, lyginant su 2023 m., išsiųsta užklausų (+147) daugiau;
- SVB – gauta dokumentų: 105, lyginant su 2023 m., gauta (+74) dokumentais daugiau.

Pastebėta, kad Lietuvos bibliotekų skaitytojai vis aktyviau naudojami Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslaugomis šalie viduje. Didėjantį lankytojų susidomėjimą lemia – TBA nemokam paslauga.

3.10. Renginiai

Biblioteka	Iš viso renginių		Parodos	
	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.
SVB	1 441	1 706	688	710
VB	382	477	69	80
MF	114	143	73	61
KF	945	1 086	546	569

2024 m. SVB organizuoti 1 441 renginiai, lyginant su 2023 m., renginių skaičius (-265) sumažėjo, VB – 382, lyginant su 2023 m., renginių sumažėjo (-95), MF – 114, lyginant su 2023 m., sumažėjo (-29), KF – 945, lyginant su 2023 m., irgi sumažėjo (-141).

Biblioteka	Edukaciniai renginiai		Skirtumas
	2024 m.	2023 m.	
SVB	377	385	-8
VB	166	169	-3
MF	22	13	+9
KF	189	203	-14

Pastebėta, nors ir edukacinių renginių organizuota panašiai, kaip ir praėjusiais metais, bet edukacijų dalyvių skaičius išaugęs, 2024 m. SVB – 8 374 lankytojai, VB – 5 849 lankytojai, MF – 305 lankytojai ir KF – 2 220 lankytojų.

Svarbesni žodiniai renginiai suaugusiesiems:

Skaitymo skatinimo renginiai ir kitos kultūrinės bei šviečiamosios veiklos

2024 m. 24-osios Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitės „**Europos šeimoje**“ metu organizuota pažintinė ekskursija suaugusiesiems „Bibliotekininkas vienai valandai“. Pakviesta į susitikimus su gynybos ir saugumo ekspertu Aurimu Naviu, rašytojomis Patricija Tilvikaite („Svetimkūniai“) ir Igne Ale („Migruojantys paukščiai“), filosofu, politiku, Antikos tyrinėtoju dr. Mantu Adomėnu (knygų dilogija „Moneta & labirintas“).

Viešojoje bibliotekoje pristatytos knygos: Beno Lyrio „365 įkvėpimai mylėti“, Dainos Kleponės „Kritusių mazgas“, Jūratės Norvaišienės „Vienos raidės istorijos“, Nepriklausomybės Akto signataro Česlovo Juršėno „Nenuobodaus gyvenimo mozaika“, žurnalistės Živilės Kropaitės-Basiulės „#fainiausiapasaulymočiutė: anūkė klausia apie karus ir sąžinę“, radijo žurnalisto, Facebook projekto „Kirvio koto turnyras“ iniciatoriaus Antano Šilkūno „NeReceptai, o Istorijos apie Maistą“, Giedriaus Petkevičiaus „Diena, kai JIE ateis“, Vytauto Čepo „Surask mano vyro kaulus“ ir kt.

Laimėjus Lietuvos kultūros tarybos projektą „**Nauja – atrasta sena: vienuolyno sodo paslaptys**“ Viešoji biblioteka turėjo galimybę dalyvauti 771-ąjį Kretingos miesto gimtadienio programoje ir pakviesti kretingiškius atrasti ir iš naujo pažinti primirštas unikalias Kretingos miesto vietas („Baltasis vakaras: nauja – atrasta sena“). Vasaros viduryje pristatyta interaktyvi ekspozicija „Vienuolyno sodo paslaptys“ bei grupės „KITAVA“ koncertas.

2024 m. Viešoji biblioteka organizavo Neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklas ir parengė projektą „**Viskas įskaičiuota**“, kurio tikslas padėti žmonėms tobulinti savo asmeninius įgūdžius, gebėjimus ir gyvenimo kokybę per keliavimo patirtis. Organizuoti renginiai: Vilmos Vainorės paskaita „Kaip keliauti su vaikais be streso?“, Henrietos Miliauskienės paskaita „SLOW? SLOW! arba su kuo valgomas lėtasis turizmas“, gidės Reginos Navickienės paskaita „Fluxiškos ekskursijos: kelionės, pasitelkiant vaizduotę“, patyriminė praktika „Miško maudynės Kretingoje“, genealogės Kornelijos Gureckės paskaita „Šeimos istorijos tyrimai: nuo ko pradėti, norint sudaryti giminės medį?“, paskaita-degustacija „Medus – ne tik į arbatą“ su medaus somelį Rasa Nabažaite.

Kovo 8-ąją, Tarptautinę moterų solidarumo dieną, pristatytas išskirtinis renginys – Jūratės Kalvaitienės papuošalų paroda ir pokalbis su autore.

Gegužės 16 d. jubiliejinio Tarptautinio poezijos festivalio „**Poezijos pavasaris**“ renginyje Viešojoje bibliotekoje poezijos gerbėjus sutiko žinomi poetai ir kūrėjai – Dainius Sobeckis, Liutauras Dagėsys, Augenijus Zabitis ir Dalia Tamašauskaitė-Zabitenė. Vasarą vyko akordeono muzikos koncertas Kretingoje. Pirmąjį tokį koncertą dovanojo kretingiškis Ovidijus Miežetis, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentas (akordeonas), Darius Gustaitis, Estijos muzikos ir teatro akademijos studentas (akordeonas) bei Lukrecija Kalinauskaitė (violončelė). Gruodžio mėnesį dovanotas klasikinės gitaros muzikos koncertas su Luku Isaak.

Viešajai bibliotekai bendradarbiaujant su Kretingos rajono savivaldybės Kultūros ir sporto skyriumi, organizuota popietė „Sielos enciklopedija“, skirta tėvo Leonardo Kazimiero Andriekaus OFM atminimui ir 110-osioms gimimo metinėms.

2024 m. lapkričio mėnesį pristatyta „**Kretingos Knygų mugė 2024**“, kurios metu pristatyta Arvydo Pacevičiaus ir Nijolės Raudytės knyga „Žemaičių daktaras Faustas: Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos bibliotekos kilmė, raida ir paveldas“, poetės Nidos Timinskaitės knyga „Aido Jurkšto knyga „Neįtikėtina Henriko Senkevičiaus biografija“ bei kretingiško Tomo Valiūno debiutinis detektyvinis romanas „Lažybos prie karsto“.

2024 m. lapkričio 29–30 d. Kretingos bibliotekoje vyko jau penktoji kalėdinė mugė „**Įkvėpk! Kalėdos!**“. Net dvi dienas, laukiant pagrindinės Kretingos miesto eglės įžiebimo akimirkos, įtraukiančia šventine atmosfera džiugino ir viliojo visos bibliotekos erdvės, kuriančios knygos „Alisa Stebuklų šalyje“ atmosferą. Gaminiais šiemet nustebino per 50 kūrėjų, amatininkų, tautodailininkų. Šventinės mugės metu vyko daugybė kūrybinių dirbtuvių bei edukacijų vaikams bei suaugusiesiems.

Įkvėpta L. Carroll kūrinio „Alisa Stebuklų šalyje“ nuotaikos, Viešoji biblioteka pakvietė kretingiškus susiburti į bendruomeniškumo renginį – kalėdinių dekoracijų dirbtuves prie ilgo, puošnaus popiečio arbatėlės stalo teatralizuotam puodelių dekoravimui.

Kultūrinių poreikių tenkinimo renginiai jaunimui

Jaunimo edukacijos centre „Savo kampas“ jaunimui suteikiamos galimybės ugdyti kūrybiškumą ir savarankiškumą, gebėjimą kritiškai mąstyti, edukuoti save, ieškoti atsakymų, spręsti problemas, realizuoti save.

2024 m. Viešosios bibliotekos įgyvendintas projektas „**Meno daugiaaukštis: jaunimas lifte**“, kviečiantis jaunuolius „apsigyventi“ „daugiaaukštyje“ tarp meno rūšių ir atrasti sau priimtina discipliną, padėsiančią pažinti ir atrasti save kultūros kontekste. Visose veiklose tarpusavyje koreliavo net kelios meno rūšys: literatūra, dailė, šokis, muzika, teatras bei modernusis menas. Pirmasis aukštas – šiuolaikinio meno. Dviejų dienų programos „Kultūra atrakina: repo ritmu“ metu jaunuoliai gilinosi į šiuolaikinio meno pasaulį, tendencijas, plėtojo kritinio mąstymo įgūdžius. Lektorius Lukas Kulikauskas mokė jaunuolius reflektuoti savo nuostatas kultūros atžvilgiu, aptarė šiuolaikinio meno kryptis. Antrajame – literatūros – „aukšte“ jaunuoliai susitiko su rašytoja Kotryna Zyle. Edukacijoje tiesiogiai iš „Būtybių tyrinėtojos kabineto“ buvo galima apsidairyti ypatingoje erdvėje – lietuviškų mitinių būtybių įrodymų saugykloje. Graffiti meno edukacija su profesionaliu dailininku Mariumi Skrupskiu laukė trečiajame „aukšte“. Edukacijos dalyviai susipažino su graffiti meno rūšimi bei kiekvienas šia technika išpuošė sau marškinėlius. Ketvirtasis – muzikos „aukštas“ kvietė į muzikinį-humoro vakarą su atlikėju, dainų kūrėju Tarun. Penktasis susitikimas buvo itin judrus. „Jazz house“ šokių studijos šokėjai iš Kauno susirinkusius jaunuolius mokė Lindy Hop šokio žingsnelių bei surengė įspūdingą šio šokio pasirodymą. Paskutinis – teatro – „aukštas“ visus kvietė į „Taško“ teatro siurrealistinį spektaklį „Prestižinė profesija“. Dalyvaudami šio projekto veiklose jaunuoliai turėjo galimybę išbandyti save bei praturtinti asmeninę patirtį.

Kretingos rajono jaunimui Viešojoje bibliotekoje buvo siūloma daugybė pramoginių, pažintinių bei savęs pažinimo užsiėmimų. Šv. Valentino dieną buvo kviečiama švęsti pramogų studijoje „Meilės kioskėlis“. Čia jaunuolių laukė įvairios staigmenos ir netikėtos veiklos: žaidimų kampelis, meilės paštas, fotosienelė, meilės eliksyro gamyba ir kt. Jaunimas išbandė savo jėgas protų mūšyje „M. Valančius: ir veizietė, ir klausytėis“. Grožio studija „Subalansuota merginoms: odos priežiūra“ kvietė susitikti su kosmetologe, veido odos priežiūros specialiste Dominyka Anužyte. Susitikimo metu susirinkusioms merginoms Dominyka papasakojo apie veido odos priežiūrą, pasidalino sukaupia patirtimi bei įkvėpė labiau rūpintis savimi.

Periodiškai pristatytas susitikimų ciklas „Esu. Jaučiu. Dėkoju“ su emocijų paleidimo trenere Aiste Jonauskiene, kurio metu buvo tyrinėjamas emocijų pasaulis, mokomasi atpažinti ir valdyti savo jausmus bei rasti ramybę net ir sunkiose situacijose.

Vienas ryškiausių renginių – scena jaunimui – talentų pasirodymų vakaras „Tik aukštyn“. Šio vakaro metu jaunimas atskleidė savo talentus: skaitė savo kūrybos eiles, prozą, šoko, grojo bei tapė. Visi turėjo galimybę pasirodyti ir atskleisti savo gebėjimus.

Visus metus vykusi edukacija „Kiek tavyje yra Mažojo princo?“ buvo ypatinga galimybė patobulinti anglų, prancūzų ar žemaičių kalbos žinias bei kitokiu žvilgsniu pažvelgti į puikiai žinomą literatūros kūrinį. Literatūrinis pasivaikščiojimas po Mažojo princo planetas, kuriose laukė angliškai, prancūziškai ar žemaitiškai parengtos užduotys.

Kitos veiklos: akcijos iniciatyvos

Viešoji biblioteka ir jos filialai kasmet dalyvauja Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų rengiamame skaitymo projekte „Vasara su knyga“, „Metų knygos“ rinkimų akcijoje, kasmet rengiami Lietuvių kalbos dienoms skirti renginiai, dalyvauta kitų įstaigų, organizacijų organizuojamose programose, renginiuose, akcijose.

2024 m., kaip ir kiekvienais metais, vyko festivalio „Nepatogus kinas“ filmų peržiūros, MIRKT savaitė: Orientavimosi žygis „Taigi viską žinau...“ Kretingoje.

Viešoji biblioteka kasmet gausiai suburia kringiškius dalyvauti intelektualiuose protų mūšio turnyruose „Auksinis protas“.

Kaip ir praėjusiais metais Viešoji biblioteka jungėsi prie organizuojamos paramos Ukrainai rinkimo akcijos.

Parodos

Viešojoje bibliotekoje nuolat rengiamos menininkų kūrybos darbų parodos ir susitikimai su parodų autoriais: Ginto Banio, Aldonos Valatkienės, Tetianos Ivashkevych, Indrės Stropaitės, Valentino Dilgino, Jurgitos Pakerytės-Ziublicevos tapybos parodos, Gedimino Bytauto grafikos darbų paroda, tautodailininko, skulptoriaus, Kretingos rajono garbės piliečio Adolfo Viluckio medžio skulptūrų paroda, Klaipėdos akvarelininkų paroda „Illuminatoriai“, Lauros Galdikės fotografijos paroda.

Kiekvieną mėnesį Viešojoje bibliotekoje rengiamos kraštotyros dokumentų parodos, skirtos Kretingos krašto įžymiams žmonėms, svarbiausioms valstybinėms šventėms, žymioms datoms paminėti ir kt. Įsimintinos šios parodos: fotografijų paroda „Sėkmingas vadovas – laimingas kolektyvas“, skirta Kretingos vartotojų bendrovės veiklos atkūrimo 105-erių metų sukakčiai, iš šios bendrovės vadovo Juozo Pabrėžos šeimos fotoarchyvo; dokumentų parodos „Muzikos palytėti“, skirta Kretingos dvaro rūmų orkestro 140-osioms metinėms; „Nuo enciklopedijos iki pasakos“, skirta grafiko Alfonso Žviliaus 80-mečiui; „Po dalelę kūrybos – į Lietuvos kultūros kraičio skrynią“, skirta 100-osioms Lietuvos dainų šventės bei kraštietės Ligijos Sofijos Vaičiulėnienės gimimo metinėms, „Kretingos inteigentija – pirmojo lietuviško spektaklio branduolys“, skirta pirmojo viešo lietuviško vaidinimo Palangorj 125-osioms metinėms, „Reveransas didžiųjų kūrėjų“, skirta generolo Vlodo Nagevičiaus-Nagiaus 701-osioms mirties metinėms, „Medį riekia pajaust“, skirta Palangos Juzės skulptūros autoriaus Petro Kalendos 120-osioms metinėms.

3.11. Renginių lankytojai

SVB organizuotų renginių lankytojų skaičius lieka stabilus.

Biblioteka	Renginių lankytojai
	2024 m.
SVB	27 571
VB	13 987
MF	1 937
KF	11 647

3.12. Mokamos paslaugos

Mokamos paslaugos gyventojams teikiamos patvirtintu Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T2-64 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų kainų nustatymo“ pakeitimo (PDF, 156 KB) ir 2022 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T2-300 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų sąrašo papildymo ir kainų nustatymo“ (530 KB) bei 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimo Nr. T2-330 (PDF, 145 KB) „Dėl Kretingos rajono savivaldybės Tarybos 2014 m. spalio 30 d. sprendimo Nr. T2-302 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų kainų nustatymo“ pakeitimo.

2024 m. SVB už mokamas paslaugas surinkta 14 727 Eur, lyginant su 2023 m., surinkta (+3 531 Eur) daugiau.

3.13. Bibliotekos įvaizdžio formavimas

- Viešosios bibliotekos interneto svetainė www.kretvb.lt – oficialus Viešosios bibliotekos informacinis kanalas. Svetainės struktūra atitinka „Bendrųjų reikalavimų interneto svetainėms valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašą“. Ji pritaikyta neįgaliesiems ir mobiliesiems įrenginiams.
- Naujienlaiškiai sutinkantiems juos gauti (LIBIS registracijos metu arba pažymėjus savitarnoje).
- Viešosios bibliotekos interneto kretvb.lt bei el. leidinio kretingosenciklopedija.lt svetainės optimizuotos ir pritaikyta paieškos sistemoms. Sparta gera. kretvb.lt teikiami duomenys „Google verslas“ sistemoje, diegiami papildomi turinio valdymo sistemos WordPress įskiepiai, atnaujinimai.
- Viešosios bibliotekos ir jos filialų Facebook puslapių, Youtube, Instagram, LinkedIn paskyrų administravimas bei turinio, istorijų kūrimas ir teikimas.
- Anotacijos spaudoje, skelbimų lentose, vykusių renginių viešinimas – nuotraukos, filmai, istorijos, straipsniai spaudoje, internete, socialiniuose tinkluose skleidžia žinią apie biblioteką ir kuria patrauklų Viešosios bibliotekos įvaizdį.
- El. paslaugos vartotojams: leidinių užsakymas, rezervavimas, grąžinimo termino pratęsimas, „Klausk bibliotekininko“ paslauga, įsigalėjusi TBA paslauga naujoje LIBIS sistemoje, el. knygos ir el. DB, kt. – paslaugų gavimas neišeinant iš namų gerina Viešosios bibliotekos įvaizdį.
- Projektinės veiklos viešinimas.
- Bendradarbiavimas su kitomis bibliotekomis: su Klaipėdos apskrities viešosios Ievos Simonaitytės biblioteka, LNB, apskričių bibliotekomis vykdant bendrus projektus.
- Tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Bendradarbiaujama su kitomis rajono įstaigomis ir organizacijomis, plečiamas paslaugų spektras ir bibliotekos žinomumas.
- Rengiama informacinė ir reklaminė bei reprezentacinė medžiaga, rūpinamasi bibliotekos bei darbuotojų atpažįstamumu ir įvaizdžiu.

Leidiniai ir kt.

- Viešoji biblioteka organizuoja reprezentuojančių leidinių ir verslo dovanų leidybą (viešinimui), ieško sprendimų ir kuria bibliotekos ir darbuotojų atpažįstamumui skirtą atributiką, administruoja el. leidinius: Kretingos personalijų žinyną, Kretingos krašto enciklopediją bei interaktyvų Kretingos rajono lankytinų vietų Krašto paveldo gido žemėlapi.

Straipsniai:

- straipsniai spaudoje – 72 (-8) (2023 m. – 80), iš jų:

- respublikinėje spaudoje – 2 (-6), 2023 m. – 8;
- rajoninėje spaudoje – 70 (-4), 2023 m. – 74;
- bibliotekos darbuotojų parengti straipsniai – 8 (-1), 2023 m. – 9;
- ne bibliotekos darbuotojų – 64 (-7), 2023 m. – 71;
- straipsniai apie VB veiklą – 52 (-4), 2023 m. – 56;
- straipsniai apie KF – 20 (-4), 2023 m. – 24;
- informaciniai pranešimai spaudoje – 112 (-22), 2023 m. – 134;
- straipsniai el. leidiniuose – 42 (-6) nauji ir aktualia informacija papildyti 16 (+9) straipsniai (2023 m. – nauji 48, papildyta – 7), iš jų:
- Personalijų žinynui – 17 (+1), papildyta – 4 (-3), 2023 m. – 16, papildyta – 7;
- Kretingos krašto enciklopedijai – kol kas pildymas sustabdytas, 2023 m. – 26, papildyta – 5;
- Krašto paveldo gidui – aprašyti 25 (+19) objektai būsimam maršrutui, 3 maršrutai, 2023 m. – 6, 0 maršrutų.

IV DARBAS SU SKAITYTOJ AIS VAIKAIS

4.1. Dokumentų fondas

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros centro dokumentų fondą sudaro 19 487 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su 2023 m., (+1 732 fiz. vnt.) daugiau, iš jų: grožinės literatūros – 15 891 fiz. vnt., t. y. 81,5 proc., lyginant su 2023 m., (+1 4700 fiz. vnt.) daugiau, šakinės literatūros – 3 596 fiz. vnt., t. y. 18,5 proc., lyginant su 2023 m., (+332 fiz. vnt.) irgi daugiau.

VB bendras fondo apyvartos rodiklis – 0,6 (2023 m. – 0,7).

Biblioteka	Iš viso dokumentų fonde fiz. vnt. 2024/2023 m.		Grožinės literatūros fiz. vnt. 2024/2023 m.		%	Šakinės literatūros fiz. vnt. 2024/2023 m.		%
VB	19 487	17 755	15 891	14 491	81,5	3 596	3 264	18,5

4.2. Dokumentų gautis

- VB per metus gauta – 527 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., įsigyta (+13 fiz. vnt.) daugiau:
- grožinės literatūros – 438 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., įsigyta (-17 fiz. vnt.) mažiau;
 - šakinės literatūros – 89 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., įsigyta (+30 fiz. vnt.) daugiau;
 - naujai gautų dokumentų proc. dokumentų fonde – 2,7 % (-0,2 %), 2023 m. – 2,9 %.

4.3. Dokumentų nurašymas

2024 m. Viešosios bibliotekos dokumentų fonde iš viso nurašyta 58 fiz. vnt., lyginat su 2023 m., nurašyta -325 fiz. vnt. mažiau: grožinės literatūros 46 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., -256 fiz. vnt. mažiau, šakinės literatūros 12 fiz. vnt., lyginant su 2023 m., -60 fiz. vnt. irgi mažiau.

4.4. Vaikų vartotojų telkimas

Biblioteka	Vaikų skaičius Kretingos mieste iki 13 m. 2024 m.	Vaikų sutelkimo % 2024 m.	Vaikų skaičius Kretingos mieste iki 14 m. 2023 m.	Vaikų sutelkimo % 2023 m.
VB	4 884	23	5 248	22

Biblioteka	Vaikų vartotojų skaičius 2024 m.	Vaikų vartotojų skaičius 2023 m.	Skirtumas
SVB	1 733	1 737	-4
VB	1 104	1 151	-47
MF	79	83	-4
KF	550	503	+47

4.5. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

Biblioteka	Vaikų apsilankymų skaičius 2024 m.	Vaikų lankomumo rodiklis 2024 m.	Vaikų apsilankymų skaičius 2023 m.	Vaikų lankomumo rodiklis 2023 m.	Skirtumas vaikų lankomumo rodiklio
SVB	52 868	30,5	64 565	37,2	-6,7
VB	32 675	29,6	41 829	36,3	-6,7
MF	1 656	21	1 943	23,4	-2,4
KF	18 537	33,7	20 793	41,3	-7,6

Vaikų vartotojų skaičius mažėja labai nedaug, tačiau apsilankymo skaičius Kretingos rajono bibliotekose kasmet mažėja, nes vaikai vis dažniau renka išmaniąsias technologijas, kurios suteikia vis didesnes galimybes, geresnę prieigą prie vaikams dominančių temų bibliotekos išorinėje aplinkoje.

4.6. Dokumentų išduotis

2024 m. SVB vartotojams vaikams išduota 28 408 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su 2023 m., išduota (-925 fiz. vnt.) mažiau. Dokumentų išduotis VB (+17 fiz. vnt.) daugiau, o MF (- 332 fiz. vnt.) ir KF (-610 fiz. vnt.) išduota mažiau.

Išduoties mažėjimo priežastys – mažėjantis vaikų gimstamumas, labiau domimasi išmaniaisiais įrenginiais, kuriais patogiau naudotis namuose.

Biblioteka	Dokumentų išduotis fiz. vnt.		Skirtumas
	2024 m.	2023 m.	
SVB	28 408	29 333	-925
VB	12 521	12 504	+17
MF	2 444	2 776	-332
KF	13 443	14 053	-610

4.7. Skaitomumas

Biblioteka	Vaikų skaitomumo rodiklis 2024 m.	Vaikų skaitomumo rodiklis 2023 m.	Skirtumas
SVB	16,4	17	-0,6
VB	11,3	11	+0,3
MF	31	33,4	-2,4
KF	24,4	28	-3,6

4.8. Renginiai vaikams

2024 m. SVB vaikams iš viso organizuoti 513 renginiai, lyginant su 2023 m., renginių (-171) mažiau, tame skaičiuje, iš jų parengta parodų 173, lyginant su 2023 m., (-39) mažiau.

VB organizuota renginių – 158, lyginant su 2023 m., renginių (-12) mažiau, MF organizuota renginių – 33, lyginant su 2023 m., (-33) mažiau, KF organizuota renginių – 325, lyginant su 2023 m., renginių organizuota (-126) irgi mažiau.

SVB 2024 m. renginiuose dalyvavo 6 087 vaikų, lyginat su 2023 m., vaikų (-4 603) mažiau, iš jų: VB – 2 121 vaikai, lyginant su 2023 m., vaikų (-4 161) mažiau, MF – 472 vaikai, lyginant su 2023 m., vaikų (-206) mažiau, KF – 3 494 vaikai, lyginant su 2023 m., vaikų (-236) mažiau.

2024 m. statistiniai duomenys pateikiami pagal naują statistikos formą – Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. ĮV-695 „Dėl bibliotekų veiklos statistinių ataskaitų formų patvirtinimo“ pakeitimas 2023 m. gruodžio 7 d. Nr. ĮV-948, kurioje edukacijos, mokymai, ekskursijos nėra sumuojamus prie renginių, kaip ir renginių lankytojai. Tad pateiktoje lentelėje apie renginius, matosi ženklus rodiklių sumažėjimas.

Viešojoje bibliotekoje ir didesniuose kaimo filialuose, kur dar išlikusios mokyklos, vyksta nuolatinis bendradarbiavimas su Kretingos miesto ir rajono ugdymo įstaigomis. Bibliotekininkai kaip ir kasmet stengiasi sudominti vaikus įvairiomis skaitymo skatinimo programomis, edukacijomis, viktorinomis, kryžiažodžiais, protmušiais ir kt.

Biblioteka	Iš viso renginių vaikams		Parodos vaikams		Renginių lankytojai (vaikai)	
	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.
SVB	516	687	173	212	6 087	10 690
VB	158	170	15	14	2 121	6 282
MF	33	66	16	22	472	678
KF	325	451	142	176	3 494	3 730

Skaitymo skatinimo ir kultūrinių poreikių tenkinimo renginiai vaikams

2024 m., vykdant Lietuvos kultūros tarybos finansuotus projektus „Istorijos įkvėpti komiksai“ ir „Iliustruotos M. Valančiaus patarlės“, organizuota 15 profesionalių edukacijų bei dirbtuvių, kurias vedė komiksų kūrėjai, rašytojai ir edukatoriai: pažintis su ziniais bei jų kūrimo dirbtuvės su komiksų kūrėja Akvile Magicdust, komiksų apie savo miestą kūrimas su komiksų kūrėja ir knygų iliustratore Viktorija Ežiukas. Vaikų gerai žinomi autoriai Marius Marcinkevičius ir Lina Itagaki parengė net du užsiėmimus, kurių metu ne tik papasakojo renginių dalyviams apie komiksų kūrimą, bet taip pat paaiškino teksto svarbą, kuriant bet kokią knygą. Kartu su autoriais vaikai sukūrė scenarijų sekančiai Mariaus Marcinkevičiaus knygai, dalyvavo smagiose išgyvenimo įgūdžių varžybose ir sužinojo svarbių faktų apie Lietuvos istoriją.

Miglė Anušauskaitė surengė dviejų dienų komiksų gaminimo dirbtuves. Šiose dirbtuvėse dalyvavo įvairaus amžiaus Kretingos meno mokyklos mokiniai, kurie kartu su menininke kūrė M. Valančiaus portretus komiksų stiliumi. Visų dalyvių darbai buvo eksponuojami vaikų edukacijos erdvėje spalio-lapkričio mėnesiais.

Rudenį komiksų kūrėja Ula Šimulynaitė pakvietė vaikus net į tris susitikimus, kurių metu mokėsi kurti komiksus. Interaktyvios knygos jaunimui „Kilnieji sukčiai“ kūrėja Agnė Žagrakalytė susitikti su Kretingos vaikais atvyko net iš Briuselio. Autorė susitiko su dviem pradinukų klasėmis, o vakare suorganizavo susitikimą ir su suaugusiais. Aušra Kiudulaitė papasakojo vaikams apie savo kūrybą ir kartu sukūrė komiksų heroję – musę. Knygų mugės metu Virgis Šidlauskas kūrė su vaikais iliustruotą istoriją, bei uždavė vaikams namų darbą – pagal visos klasės kartu sukurtą iliustraciją parašyti rašinėlius ir išrinktus tris geriausius atsiųsti pačiam rašytojui. Susitikimų ciklą užbaigė Rasa Grigė, kuri pakvietė šeimas į kalėdinę edukaciją.

Liepos 8–12 d. Viešojoje bibliotekoje vyko vaikų vasaros stovykla. Kiekvieną dieną vaikai užsiėmė kūrybinėmis veiklomis, dalyvavo edukacijose (su Aidi Aidi įkūrėja Kristina gamino polimerinio molio spurgytes, su Rasa Statkuviena pynė paracord apyrankes, su menininke Felicija Stramilaite taškavo ant akmenukų), žaidimuose bei susitikimuose su rašytojais (Viktorija Ežiukas ir Benu Bėrantu).

Visus metus veikė pabėgimo kambarys „Kodas 770“, kuriame savo jėgas išbandė 37 grupės (per 200 žmonių).

Visus metus buvo aktyviai vykdomos edukacijos „Lapė Piplioletoje“, „Baisieji Alano dantys“, „Meškis ir Žąsis“, „Žodžių žaidynės“, „Margarita (ne)tobulų piešinių šalyje“, „Šikšnosparniuko Kalėdos“ ir kitos.

2024 m. vykdyto Lietuvos kultūros tarybos projekto „Ankstyvojo skaitymo skatinimo programa „**Pupų sodas**“ veiklos sulaukė didelės sėkmės. Ankstyvojo skaitymo užsiėmimuose dalyvavo 520 vaikų (0–3 metai) ir jų tėvelių, užsiėmimus vedė „Pojūčių pasaulis“ edukatoriai. Aktorė ir edukatorė Daiva Rudytė skaitė paskaitą tėvams „Kaip skaityti (ar skaityti) paveikslėlių knygas mažiausiems“ ir supažindino tėvus su paveikslėlių knygomis bei tokių knygų skaitymo technikomis, pristatė, kurios knygos tinkamos naudoti vaikams nuo 0 iki 3 metų. Šioje paskaitoje žinių ir patirties sėmėsi virš 20 tėvų. Virš 70 bibliotekininkų ir ankstyvojo ugdymo pedagogų dalyvavo mokymuose „Patirk pasaką per pojūčius: multisensorinis pasakojimo metodas kūdikiams ir mažyliams“. Mokymus vedė profesionali istorijų pasakotoja Daiva Ivanauskaitė, ji pasidalino patarimais kaip sekti pasakas vaikams iki 3 metų, įtraukiant jų penkis pojūčius: regą, klausą, uoslę, skonį ir lytėjimą ir koks yra pasakų sekimo poveikis bei svarba vaikų raidai.

Projekto veiklos ir užsiėmimai sulaukė didelio tėvų, auginančių 0–3 metų vaikus, susidomėjimo, bibliotekai pavyko suburti aktyvių šeimų bendruomenę, suvokiančią ankstyvojo skaitymo reikšmę ir svarbą ilgalaikiams kultūriniais pokyčiams.

Viešoji biblioteka siekia įtraukti visų amžiaus grupių vaikus ir organizuoja jau tradiciniais tapusius Mažųjų šeštadienius 3–6 metų vaikams ir jų tėvams. Mažųjų šeštadieniuose istorijos pasakojamos pasitelkiant muzikinius garsus, judesius, žaidimus, daineles, įtraukiant vaikus į pasakojimo siužetą, atliekant kūrybines užduotis.

Viešoji biblioteka jau kelis metus dalyvauja Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuojamoje skaitymo skatinimo programos akcijoje „Tėčiai skaito vaikams“. Taip pat bendradarbiaudama su Kretingos lopšeliu-darželiu „Pasaka“ organizuoja Lietuvių kalbos dienoms skirtą renginį Kretingos lopšelyje-darželyje „Pasaka“.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

5.1. Kraštotyros fondas

VB kraštotyros dokumentų fondą sudaro:

- informacinio fondo dydis – 7 428 fiz. vnt.;
- kraštotyros fondo dydis – 2 475 fiz. vnt.;
- muzikinio fondo dydis – 782 fiz. vnt.

Nuolat saugomi 120 kraštotyros aplankų, Igno Jablonskio rankraščiai, rašytojo Algio Kuklio archyvas, kalbininko Prano Kniūkštos archyvas ir Viešosios bibliotekos (VB) korespondencijos archyvas, kaupiamas fotografijų vaizdo ir garso laikmenų, ikonografinės medžiagos archyvas, Kretingos rajono periodiniai leidiniai „Stalinietis“ (1951–1960 m.); „Stalino vėliava“ (1951–1956 m.); „Žemaičių tiesa“ (1946–1950 m.); „Švyturys“ (nuo 1962 m.) ir „Pajūrio naujienos“ (nuo 1993 m.).

5.2. Kraštotyros veikla

Kraštotyros veiklos tikslas:

- užtikrinti kokybišką ir efektyvią Kraštotyros ir informacijos skyriaus veiklą, informacijos ir kultūros paveldo išteklių kaupimą, duomenų bazių kūrimą, organizavimą, saugojimą, naujų paslaugų bei technologijų plėtrą ir visuomenės poreikius atitinkantį vartotojų aptarnavimą.

Pagrindiniai veiklos uždaviniai:

- kaupiti, saugoti ir skaitmeninti Kretingos krašto dokumentinį paveldą;
- viešinti kraštotyros ir informacinius išteklius bei paslaugas;
- kurti LIBIS analizikos posistemės įrašus;
- rengti personalines bibliografijas;
- kurti ir pildyti elektroninius leidinius: „Kretingos krašto enciklopedija“ ir „Personalijų žinynas“, „Krašto paveldo gidas“;
- rengti įvairias dokumentų parodas apie Kretingos kraštą, jo žymius žmones;
- inicijuoti ir vykdyti projektinę veiklą;
- formuoti teigiamą Viešosios bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį.

Nuo 2021 m. VB kuria kraštotyros aplankus elektroninėje kartotekoje (kompiuterio failuose), kur kaupiamos skenuotos kopijos iš respublikinės spaudos.

Kraštotyros ir informacijos skyriuje ir toliau vykdomas kultūros paveldo skaitmeninimas, 2024 m. padarytos Kretingos rajono laikraščio „Švyturys“ 1967–1970 m. komplektų puslapių kopijos – 2 422, kurių failai saugomi Viešosios bibliotekos duomenų bazėje.

2024 m. parengti bibliografijų literatūros sąrašai – 6 (2023 m. – 5):

1. Denisas Nikitenka;
2. Karolis Petravičius;
3. Arūnas ir Daiva Dudėnai;
4. Kristina Rimienė;
5. Margarita Lizdenytė.

Kraštotyros ir informacijos skyriaus informacijos sklaida nuolat vyksta per organizuojamus renginius bei projektus, kurie viešinami spaudoje ir elektroniniuose ištekliuose. Kraštotyros fondo dokumentai eksponuojami kraštotyros dokumentų parodose. 2024 m. parengta 13 įvairių dokumentų parodų (2023 m. – 18).

Viešosios bibliotekos interneto svetainėje www.kretvb.lt talpinama informacija apie Kraštotyros ir informacijos skyriaus nuolat pildomus elektroninius leidinius „Kretingos personalijų žinynas“ (2024 m. parengta 17 straipsnių). Laikiniai „Kretingos krašto enciklopedija“ elektroninis leidinys nepildomas, tačiau visuomenei prieinamas ir lankomas.

2024 m. didesnis dėmesys skiriamas platformos „Krašto paveldo gidas“ maršrutų ir lankomų objektų kūrimui. Iš viso „Krašto paveldo gidas“ sukurti 3 maršrutai, 25 objektai (2023 m. – 0 maršrutų, 6 objektai).

Kraštotyros ir informacijos skyrius bendradarbiavo su Kretingos krašto istorijos tyrinėtoju Romualdu Beniušiu, užmegztas ryšys su kraštiečių Jadvygos Bieliauskienės sūnumi Žilvinu Beliausku (1958–2024 m.), Motiejaus Valančiaus draugijos Kretingos įkūrėjo Prano Rimo Andriejaičio šeima.

Palaikomi ryšiai su kraštiečiais Kretingos rajono Garbės piliečiu, LR Seimo nariu Antanu Vinkumi, poete, Kretingos rajono Garbės piliete Meile Marija Kudarauskaite.

5.3. Katalogai ir kartotekos

Elektroninio LIBIS katalogo analizinės posistemėje 2024 m. sukurta bibliografinių analizinių įrašų – 2 877 (2023 m. – 2 469), iš jų:

- redaguota įrašų – 217 (2023 m. – 198);
- prisegta bylų – 106 (2023 m. – 369);
- rekataloguota įrašų – 246 (2023 – 50).

5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

2024 m. SVB gautos 11 084 užklausos, lyginant su 2023 m., užklausų gauta (-2 532) mažiau. Užklausų mažėjimą lemia daugėjančių informacijos šaltinių, kuriuose patys bibliotekų lankytojai geba susirasti, patikslinti reikalingą informaciją. Gerėja gyventojų skaitmeninio raštingumo įgūdžiai.

Biblioteka	Gautos informacinės užklausos 2024 m.	Gautos informacinės užklausos 2023 m.
SVB	11 084	13 616
VB	5 406	9 036
MF	627	621
KF	5 051	3 959

5.5. Internetas

Viešosios bibliotekos filialai visiškai kompiuterizuoti 2011 m. Laidinis ir bevielis (Wi-Fi) internetas veikia Viešojoje bibliotekoje ir visuose 19-oje filialų.

2024 m. gruodžio 31 d. duomenimis iš viso SVB skirta 97 kompiuteriai (27 Viešojoje bibliotekoje, iš jų – 5 nešiojamieji ir 70 – filialuose)

Pagal VIPT atnaujinimo projektą filialuose registruojamas ir bevielio interneto vartotojų skaičius, Viešojoje bibliotekoje šių duomenų gauti nėra galimybės dėl bevielio tinklo technologijos optimizavimo: įvairiose aprėpties vietose Wi-Fi ryšio padengiamumui ir palaikymui yra pastatyta keletas stotelių: kad ryšys netrūkinėtų, skirtingose pastato vietose prie bevielio tinklo jungiamasi per skirtingas Wi-Fi stotis, vartotojui judant, jis prisijungia prie skirtingų stočių, todėl tiksli apskaita negalima.

SVB virtualių apsilankymų skaičius (statistiką teikia Google Analytics (GA) skaitiklis, integruotas į www.kretvb.lt ir www.kretingosenciklopedija.lt svetaines):

- Bendras virtualių apsilankymų skaičius 2024 m. – 33 937 (+9 064), 2023 m. – 24 873 (- 33 509).

- Kretvb.lt lankomumas 2024 m. – 22 174 (+968), 2023 m. – 21 206 (-16 440). Seansų 2024 m. – 65 260 (+31 587), 2023 m. – 33 673. Tiesiogiai į kretvb.lt kreipinių 2024 m. – 5817 (+2837), 2023 m. – 2 980 (pagal šį skaičių galima spręsti, kad bibliotekos domeno adresas pakankamai žinomas vartotojams). Kreipinių iš paieškos sistemų 2024 m. – 57 803 (+41501), 2023 m. – 16 302, į interneto svetainę ateita iš socialinių tinklų 2024 m. – 599 (-1471) – 2 070. Atsisiųsta dokumentų 2024 m. – 696 (+297), 2023 m. – 399.
- Kretingos krašto enciklopedijos elektroninio leidinio lankomumas 2024 m. išaugo iki 11 763 (+8 098), 2023 m. – 3 667 (-17 069). Seansų 2024 m. 12 369 (+8 087), 2023 m. – 4 282. Tiesiogiai į kretingosenciklopedija.lt kreipinių 2024 m. – 1 339 (+981), 2023 m. – 358. Kreipinių iš paieškos sistemų 2024 m. – 12 369 (+9702), 2023 m. – 2 667, į interneto svetainę ateita iš socialinių tinklų 2024 m. – 154 (-464), 2023 m. – 618. Atsisiųsta dokumentų 2024 m. – 55 (+37), 2023 m. – 18.

Bibliotekos interneto kretvb.lt bei el. leidinio kretingosenciklopedija.lt svetainės optimizuotos ir pritaikyta paieškos sistemoms. Sparta gera. Kretvb.lt teikiami duomenys „Google verslas“ sistemoje, diegiami papildomi turinio valdymo sistemos WordPress įskiepiai, atnaujinimai.

Socialinių tinklų sekėjų skaičius (Kretingos krašto enciklopedija, Facebook, Instagram, Youtube) 2024 m.:

- SVB – 17 311;
- VB – 10 516;
- MF – 781;
- KF – 6 014.

VI. DARBUOTOJŲ PROFESINĖ KVALIFIKACIJA

Dalyvavimas mokymuose, seminaruose, stažuotėse, konferencijose, išvykose:

2024 m. Viešosios bibliotekos ir jos filialų 46 darbuotojai dalyvavo 49 mokymuose ir seminaruose, 7 stažuotėse, 3 konferencijose, 3 profesinėse išvykose.

Mokymai, seminarai, paskaitos ir kt.:

- Gaisrine saugos mokymai;
- Mokymai apie korupcijos sampratą ir pasireiškimą Lietuvoje;
- Nuotoline paskaita apie lyčių (ne)lygybę;
- Mokymų ciklas „Medijų ir informacinis raštingumas: renkamės, vertiname, valdome (I ir II dalys)“;
- Seminaras „Epaveldas.lt: suskaitmenintas turinys ir galimybės“ Seminaras „Projektinių paraiškų rengimas ir projektų valdymas“;
- Mokymai „Skaitymo tendencijos įvairaus amžiaus asmenims“;
- Mokymai „Krašto paveldo gido turinio kūrimas ir pildymas“;
- Mokymai „Kaip padėti smegenims mokytis? Atminties ir motyvacijos neuromokslas“;
- Seminaras „Šiuolaikinės paauglių literatūros tendencijos“;
- Paskaita „Žemaičių kalba ir raštas šiandien“;
- Mokymai „Patirk pasaką per pojūčius: multisensorinis pasakojimo metodas kūdikiams ir mažyliams“;
- Mokymų programa „Edukacinių programų kūrimas, organizavimas ir įgyvendinimas“;
- Mokymai „Biblioterapija bibliotekose: teorija ir praktika“;

- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Grįžtamasis ryšys“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Konfliktų valdymas“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Įvadas į kokybės vadybą“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Baubukų išvairo iššūkis“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Biblioterapija bibliotekose: teorija ir praktika“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Streso valdymas“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Motyvuoti paprastai“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Pasaulinių mokymų tendencijų apžvalga ir mokymų aktualijos Lietuvoje“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Kokybiškas kompetencijų modelio kūrimas ir diegimas organizacijose“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Emocinė gerovė ir įtrauktis darbe“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Emocinė gerovė organizacijose. Baubukų išvairo iššūkis“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Atsparumas neapibrėžtume“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Privatumo ir asmens duomenų apsauga“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Asmeninis efektyvumas: laiko valdymas“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Sinteresuotų šalių įtraukimas“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Dizainu grįstas mąstymas kultūros sektoriuje“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Saugūs edukaciniai renginiai vaikams ir jaunimui“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Menas keisti pasaulį: socialinis poveikis ir jo matavimas kultūros sektoriuje“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Prisitaikymas prie pokyčių“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Kaip elgtis ekstremalioje situacijoje?“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „Pasirengimas mobilizacijai“;
- Kompetencijų biblioteka: e-mokymai „Pilietinis pasipriešinimas“;
- Kompetencijų biblioteka: Kibernetinės higienos mokymai;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai „LIBIS komplektavimo posistemis“;
- Kompetencijų biblioteka: mokymai Lygybės ir nediskriminavimo ABC darbuotojams;
- Mokymo programos „GenAI“ integravimas į suaugusiųjų švietimą: mokytojų, instruktorių ir pagalbininkų įgalinimas“;
- Mokymai „Efektyvus komandinis darbas ir bendradarbiavimas – sėkmės garantas“;
- Mokymai „Bendruomenių įsitraukimo svarba“;
- Mokymai „Bibliotekininko profesinės tapatybės išlaikymas dirbtinio intelekto amžiuje: profesinės vertybės, bendruomenė, socializacija“;
- „Kopų priežiūros ypatumai, arba kas dera ar nedera bibliotekai“;
- „Biblioterapija bibliotekose tradicija ar (ir) naujovė?“;
- Seminaras „ES finansavimo galimybių kultūrai: Gargždai“;
- Neįgaliųjų ir vaikų iš nepalankių šeimų socialinė įtrauktis, pagrįsta patirtimi ir bendru bendradarbiavimu mokymai „Hand in Hand“;
- Patirtiniai mokymai „Gliaudome įtraukties mitus!“;
- Pedagoginių ir psichologinių žinių kurso mokymo programa;
- Nuotolinis pristatymas „Autorių teisių išimties negalintiems skaityti įprastai“;
- Mokymai „Dirbtinis intelektas“;
- Mokymai „Dirbtinio intelekto mokymai. Kūrybiškas panaudojimas informacijos amžiuje“;
- Pirmosios pagalbos mokymai;
- International Youth and Social Worker Mentor Training (Interreg VI-A Latvia-Lithuania Programme 2021–2027, Project LL-00024);

- Successfully completed the full training program: Integrating GenAI in Adult education: Empowering teachers, trainers, and facilitators.

Stażuotės:

2024 m. gegužės 7 d. pagal Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos kompetencijų ugdymo programą „Suaugusiųjų ir vaikų aptarnavimas bibliotekoje: paslaugos, specifika, gerieji pavyzdžiai“ stažavosi S. Įpilties filialo vyresn. bibliotekininkė Regina Rimkuvienė ir Jokūbavo filialo vyresn. bibliotekininkė Kristina Vencevičienė.

2024 m. gegužės 22–23 d. pagal Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos kompetencijų ugdymo programą „Edukacinių programų kūrimas, organizavimas ir įgyvendinimas“ stažavosi Vydmantų filialo vyresn. bibliotekininkė Milda Rogačiovienė.

2024 m. birželio 5 d. Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos nuotolinėje stažuotėje „Krašto paveldo gido turinio kūrimas ir pildymas“ dalyvavo Kraštotyros ir informacijos skyriaus vedėja Kornelija Stancikaitė, vyresn. bibliotekininkė Rita Vaitkienė.

2024 m. birželio 17–21 d. profesinėje išvykoje į Norvegiją pagal Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekto „Kultūros sektoriaus bendrųjų, vadybinių ir profesinių kompetencijų tobulinimas“ stažuotčių programą dalyvavo ir Viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja Erika Kazlauskienė.

2024 m. rugsėjo 4–6 d. Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Birutė Naujokaitienė dalyvavo stažuotėje Helsinkyje ir konferencijoje „Nordic Libraries Together 2024“.

2024 m. rugsėjo 23–29 d. Viešosios bibliotekos direktorė Birutė Karčiauskienė dalyvavo Tarptautiniuose kvalifikacijos kėlimo susitikimuose Šveicarijos bibliotekose ir Ženevos Voltero muziejuje.

2024 m. spalio 23 d. stažuotėje „Savanoriška veikla bibliotekoje: gerosios patirties sklaida“ dalyvavo Inga Mažeikienė ir Simona Gagilaitė.

Konferencijos:

2024 m. vasario 2 d. virtualioje konferencijoje „Ugdymas ir fotografija: nuo objekto iki objektyvo“ Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešojoje bibliotekoje dalyvavo Viešosios bibliotekos Informacinių technologijų ir viešinimo skyriaus vedėja Asta Kuktorovienė ir Kraštotyros ir informacijos skyriaus vedėja Kornelija Stancikaitė.

2024 m. balandžio 25 d. Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės konferencijoje „Bibliotekos Europos šeimoje“ Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje dalyvavo Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Birutė Naujokaitienė, direktorės pavaduotoja Erika Kazlauskienė, vyresn. metodininkė Lolita Miežienė.

2024 m. gegužės 23 d. konferencijoje „Bibliotekai – 85. Atminties ir ateities projekcijos“ Klaipėdos rajono savivaldybės Jono Lankučio viešosios bibliotekos Endriejavo filiale (Mokyklos g. 1, Endriejavas) dalyvavo Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Birutė Naujokaitienė, direktorės pavaduotoja Erika Kazlauskienė, viešinimo specialistė Austėja Gotautaitė.

Profesinės išvykos:

2024 m. vasario 27 d. išvyka į Vilniaus knygų mugę.

2024 m. gegužės 31–birželio 2 d. Viešosios bibliotekos kolektyvo išvyka į Saremo salas–Anglos vėjo malūnai–Alatskivi–Tartu (Estija).

2024 m. rugsėjo 27 d. festivalyje „Inkultūracija“, Specialistų tribūna „2050“ dalyvavo Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Birutė Naujokaitienė, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja Paulina Sutkutė, Kraštotyros ir informacijos skyriaus vedėja Kornelija Stancikaitė, vyresn. bibliotekininkė Rita Vaitkienė.

VII. PROJEKTŲ RENGIMAS IR DALYVAVIMAS

Iš viso 2024 m. Savivaldybės viešosios bibliotekos (SVB) kultūrinės veiklos finansavimui parengtiems projektams gauta lėšų kultūrinei veiklai – 100 802 Eur, iš jų:

- projektai iš Lietuvos kultūros tarybos – 52 500 Eur:
 - „Nauja – atrasta sena: vienuolyno sodo paslaptys“ – 20 700 Eur;
 - „Bendruomenių sutelktis kultūrinių kompetencijų ugdymui. 2024 m.“ – 9 400 Eur.
 - „Iliustruotos Motiejaus Valančiaus patarlės“ – 7 400 Eur;
 - „Meno daugiaaukštis: jaunimas lifte“ – 6 000 Eur;
 - „Ankstyvojo skaitymo skatinimo programa „Pupų sodas“ – 4 000 Eur;
 - „Kūrybinės dirbtuvės „Istorijos įkvėpti“ – 5 000 Eur.
 - Iš Kretingos rajono savivaldybės biudžeto lėšų projektų kofinansavimui – 20 912 Eur;
 - Iš Kretingos rajono Kultūros programos (Reikšminių kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo priemonių įgyvendinimas, Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone programos parengimas ir įgyvendinimas) – 6 190 Eur;
 - Iš Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos – 2 200 Eur;
 - Iš Atvirų jaunimo erdvių programos – 2 000 Eur;
 - Iš Kultūrinės veiklos programos – 17 000 Eur.
- Lyginant projektų gautas lėšas su 2023 m., 2024 m. gauta – 41 985 Eur daugiau.

Viešosios bibliotekos 2024 m. įgyvendinti svarbiausi projektai:

Viešoji biblioteka daug dėmesio skiria darbui su vaikais. Suvokiant ankstyvojo skaitymo naudą parengta ir įgyvendinta **Ankstyvojo skaitymo skatinimo programa „Pupų sodas“**.

Šio projekto tikslas – vykdyti ankstyvąjį (0–3) vaikų skaitymo skatinimą per vaikų literatūros pažinimą nuo pirmųjų mažylių gyvenimo metų, pasitelkiant paveikias priemones ir inovatyvius būdus, į procesą įjungiant tėvus bei suteikiant teorinį bei praktinį pagrindą specialistams kokybiškai vykdyti skaitymo skatinimą, kūrybiškos asmenybės ugdymą.

Įgyvendinant programą buvo vykdomi Ankstyvojo skaitymo užsiėmimai 0–3 metų vaikams, vedami ankstyvojo skaitymo edukatorių (21 užsiėmimas); Praktiniai mokymai bibliotekų specialistams ir ikimokyklinio ugdymo pedagogams „Patirk pasaką per pojūčius: multisensorinis pasakojimo metodas kūdikiams ir mažyliams“; Paskaita „Kaip skaityti (ar skaityti) paveikslėlių knygas mažiesiems“.

Tęstiniu Viešosios bibliotekos projektu tapo **„Bendruomenių sutelktis kultūrinių kompetencijų ugdymui. 2024 m.“**, kurio tikslas – sutelkti pasirinktų kaimiškų Kretingos, Skuodo, Klaipėdos rajono teritorijų bendruomenės aktyvą kultūrinių kompetencijų ugdymui ir naujų kultūros paslaugų ar produktų kūrimui savo bendruomenės nariams, užtikrinant profesionaliojo meno sklaidą tarp regiono periferijos gyventojų.

Organizuojant veiklas bendruomenės nariams buvo siekta įrodyti komandinio darbo pranašumus, bendro tikslo svarbą. Įgytos kompetencijos, užmegzti bendradarbiavimo ryšiai, patirti darbo metodai leido kurti inovatyvius, aktualius kultūros produktus ir paslaugas, paskatino kokybiškų veiklų tąsą savo teritorijų gyventojams.

„Iliustruotos Motiejaus Valančiaus patarlės“ projektu siekta pasitelkti modernius kultūros ir meno sprendimus bei profesionalius meno atstovus, skatinant įsitraukimą į kūrybinių raiškų įvairovę užtikrinančius ugdymo procesus, aktualizuojančius vietos kultūrinį identitetą, istorijos pateikimą vaikams patraukliomis priemonėmis.

Projektas apėmė įvairias veiklas: buvo organizuojamos kūrybinės dirbtuvės, kuriose profesionalūs komiksų kūrėjai, tokie kaip Miglė Anušauskaitė, Ula Šimulynaitė, Lina Itagaki, Viktorija Ežiukas ir kiti mokė vaikus komiksų kūrimo pagrindų bei technikų. Miglės pagalba jaunieji kūrėjai kūrė Motiejaus Valančiaus portretus, interpretuotus per komiksų prizmę. Šie darbai ne tik

skatino vaikų kūrybiškumą, bet ir ugdė jų susidomėjimą istorine Lietuvos asmenybe. Sukurti komiksai ir portretai vėliau buvo eksponuojami Viešosios bibliotekos erdvėse.

Projekto kulminacija – iliustruotos patarlių knygos „Tabalai tabalai“ leidyba. Simboliškas pavadinimas, pasiskolintas iš Motiejaus Valančiaus kūrinio „Palangos Juzė“. Knygoje atrinkta 30 patarlių iš daugiau nei 1300 Motiejaus Valančiaus surinktų tautosakos lobynų. Šios patarlės, parašytos beveik prieš 200 metų, knygoje atgyja Miglės Anušauskaitės iliustracijų dėka. Knyga tapo tiltu tarp praeities ir dabarties, skatinančiu jaunąją kartą pažinti savo kultūrinį paveldą.

Projekto esmė – parodyti, kad Motiejus Valančius, be savo istorinės ir religinės kūrybos, buvo tautosakos rinkėjas, kurio darbai tebėra aktualūs. Knyga „Tabalai tabalai“ kviečia žvelgti į Motiejus Valančiaus patarles ne tik kaip į išminties šaltinį, bet ir kaip į galimybę atrasti naujas interpretacijas per komiksų meną. Tai projektas, kuris sujungia istoriją, kūrybiškumą ir šiuolaikinį vaizdinį mąstymą, įkvėpdamas tiek jaunąją, tiek vyresniąją kartą.

Projekto įgyvendintos veiklos atskleidžia, kaip kūrybiškumas gali tapti įrankiu prikelti praeities kūrinius naujam gyvenimui, o kartu – įkvėpti jaunimą didžiuotis savo kultūriniu paveldu.

Sėkmingai įgyvendintas projektas – **Kūrybinės dirbtuvės „Istorijos įkvėpti komiksai“**. Šio projekto tikslas – įtraukti Kretingos rajono vaikus į aktyvias kūrybines veiklas, ugdančias vaikų kūrybinį potencialą, pristatančias besiformuojančią kokybiškų komiksų kultūrą Lietuvoje, profesionalių komiksų kūrimo procesus, kartu stiprinant pilietiškumo, atminties pažinimo, meno, kultūros kompetencijas.

Projekto metu organizuotos profesionalios edukacijos, kūrybinės dirbtuvės, kurias vedė komiksų kūrėjai, rašytojai, edukatoriai: pažintis su komiksų žinų kūrėja Akvile Magicdust (Akvilė Misevičiūtė), komiksų apie savo miestą kūrimas su komiksų kūrėja ir knygų iliustratore Viktorija ežiukas (Viktorija Dambrauskaitė). Vaikų gerai žinomi autoriai Marius Marcinkevičius ir Lina Itagaki parengė net du užsiėmimus, kurių metu ne tik papasakojo renginių dalyviams apie komiksų kūrimą, bet taip pat paaiškino teksto svarbą, kuriant bet kokią knygą.

Miglė Anušauskaitė surengė dviejų dienų komiksų gaminimo dirbtuves. Dirbtuvėse dalyvavo įvairaus amžiaus Kretingos meno mokyklos mokiniai, kurie kartu su menininke kūrė Motiejaus Valančiaus potretus komiksų stiliumi. Visų dalyvių darbai buvo eksponuojami Viešosios bibliotekos vaikų edukacijos erdvėje.

Rudenį komiksų kūrėja Ula Šimulynaitė pakvietė vaikus net į tris susitikimus, kurių metu mokėsi kurti komiksus. Interaktyvios knygos jaunimui „Kilnieji sukčiai“ kūrėja Agnė Žagrakalytė susitikti su Kretingos vaikais atvyko iš Briuselio. Autorė susitiko su pradinį klaių moksleiviais, o vakare dalyvavo susitikime su suaugusiais.

Liepos mėnesį Viešojoje bibliotekoje vyko vaikų vasaros stovykla. Kiekvieną dieną vaikai užsiėmė kūrybinėmis veiklomis, dalyvavo edukacijose: Aidi Aidi įkūrė Kristina, Rasa Statkuviene, Viktorija Dambrauskaitė, Benu Bėrantu.

Įgyvendinto projekto **„Meno daugiaaukštis: jaunimas lifte“** tikslas – sudaryti jaunimui tinkamas sąlygas skirtingų meno rūšių pažinimui, kūrybinės įvairovės atsiradimui, stiprinant jaunimo kultūrinį sąmoningumą, kultūrinės kompetencijas, skatinant profesionaliojo ir mėgėjų meno bendradarbiavimą, naujų iniciatyvų sukūrimą bei veiklų tęstinumą.

Šiuo projektu jaunuoliai buvo kviečiami „apsigyventi“ „daugiaaukštyje“ tarp meno rūšių ir atrasti sau priimtina discipliną, padėsiančią pažinti ir atrasti save kultūros kontekste. Visose organizuotose veiklose tarpusavyje koreliavo net kelios meno rūšys: literatūra, dailė, šokis, muzika, teatras bei modernūs menas.

Pirmasis aukštas – šiuolaikinio meno: dviejų dienų programos „Kultūra atrakina: repo ritmu“ metu jaunuoliai gilinosi į šiuolaikinio meno pasaulį, tendencijas, plėtojo kritinio mąstymo įgūdžius. Lektorius Lukas Kulikauskas mokė jaunuolius reflektuoti savo nuostatas kultūros atžvilgiu, aptarė šiuolaikinio meno kryptis. Antrajame – literatūros – „aukšte“ jaunuoliai susitiko su rašytoja Kotryna Zyle. Edukacijoje tiesiogiai iš „Būtybių tyrinėtojos kabineto“ buvo galima apsidairyti ypatingoje erdvėje – lietuviškų mitinių būtybių įrodymų saugykloje. Graffiti meno edukacija su profesionaliu

dailininku Mariumi Skrupskiu laukė trečiajame „aukšte“. Edukacijos dalyviai susipažino su graffiti meno rūšimi bei kiekvienas šia technika išpuošė sau marškinėlius. Ketvirtasis – muzikos „aukštas“ kvietė į muzikinį-humoro vakarą su atlikėju, dainų kūrėju Tarun. Penktasis susitikimas buvo itin judrus. „Jazz house“ šokių studijos šokėjai iš Kauno susirinkusius jaunuolius mokė Lindy Hop šokio žingsnelių bei surengė įspūdingą šio šokio pasirodymą. Paskutinis – teatro – „aukštas“ visus kvietė į „Taško“ teatro siurrealistinį spektaklį „Prestižinė profesija“. Dalyvaudami šio projekto veiklose jaunuoliai turėjo galimybę išbandyti save bei praturtinti asmeninę patirtį.

Projekto **„Nauja – atrasta sena: vienuolyno sodo paslaptys“** suteikė galimybę naujomis kūrybinėmis pažinimo formomis atkurti ir išryškinti konfesiniu, kultūriniu ir socialiniu požiūriu itin reikšmingą Kretingos miesto istorinę ašį – Kretingos vienuolyno sodo, egzistavusio XIX a.–XX a. per. Dabartinėse Viešosios bibliotekos ir VšĮ Pranciškonų gimnazijos teritorijose, fenomeno pažinimo galimybę

Visuomenei buvo pristatyta virtuali ekspozicija „Vienuolyno sodo paslaptys“, kurią kūrė ir darbo procesą pristatė dizaino studija „Klemencov Group“. Joje – atkurtos 4 buvusio pranciškonų vienuolyno sodo bityno autentiškų medinių avilių replikos, kuriuose pasitelkus 3D spausdinimo technologiją bei virtualios realybės animaciją integruoti unikalūs XIX a.–XX a. pr. egzistavusio sodo vaizdai su atgyjančiais personažais, vaismedžiais, fontanu, Švč. Mergelės skulptūra. Vienaame avilyje korių rėmelių vietoje pristatomos archyvinės nuotraukos bei trumpi pasakojimai.

VIII. PERSONALAS

2024 m. Savivaldybės viešojoje bibliotekoje (SVB) dirbo 48 darbuotojai (49,875 etato):

- profesionalūs bibliotekininkai – 41;
- kvalifikuoti specialistai – 7.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

- aukštasis išsilavinimas – 23 (56,1 %);
- aukštesnysis išsilavinimas – 16 (39,0 %);
- kitas – 2 (4,9 %).

37 bibliotekininkų dirbo visą dieną, 10 – ne pilną darbo dieną.

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

9.1. Patalpų būklė

Viešosios bibliotekos patalpos, esančios J. K. Chodkevičiaus 1B jaukios, nuolat, pagal poreikį atnaujintas smulkus inventorių.

Bendras SVB patalpų plotas – 4 774 kv. m, iš jų: naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 3 778 kv. m:

- VB patalpų plotas – 2 966 kv. m., iš jų: naudingas – 2 300 kv. m;
- MF patalpų plotas – 153 kv. m, iš jų: naudingas – 153 kv. m;
- KF patalpų plotas – 1 655 kv. m., iš jų: naudingas – 1 325 kv. m.

2024 m. Viešosios bibliotekos ir jos filialų materialinė bazė yra gera: patalpos renovuotos pagal poreikį – atliktas Kūlpėnų filialo kosmetinis remontas, Baublių filialą perkeltas į Baublių daugiafunkcio centro patalpas, nuolat atnaujinamas inventorių.

9.2. Techninis aprūpinimas

2024 m. Savivaldybės viešosios bibliotekos (SVB) atlikti atnaujinimo darbai:

- sumontuotas ir sukonfigūruotas knygomatas prie Viešosios bibliotekos Salantų miesto filialo pastato (M. Valančiaus g. 5, Salantai);
- Viešojoje bibliotekoje atnaujintos 8 darbo vietos;
- atnaujinta 6 kompiuterizuotos darbuotojų darbo vietos filialuose.

Pasiekimai:

- Lietuvos kultūros taryba tolygios kultūrinės raidos įgyvendinimui Klaipėdos apskrityje skyrė finansavimą 31 projektui, ir net 5 iš jų – Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos!;
- Viešosios bibliotekos ir jos filialų bendruomenė irgi tampa #GoRedForDyslexia dalimi bei skatina visus jungtis prie šios iniciatyvos ir padėti sau, artimiesiems, kolegoms ir, žinoma, vaikams bei jų tėvams suprasti, kas yra disleksija;
- Ir toliau sėkmingai veiklą tęsia suaugusiųjų knygų klubas „9 puslapis“;
- Sėkmingai rengiami ir organizuojami kultūrinės veiklos projektų renginiai;
- Pasitinkant 2026-uosius vyskupo Motiejaus Valančiaus metus, Kretingos rajono savivaldybės taryboje patvirtintas „Vyskupo Motiejaus Valančiaus 225-ųjų gimimo metinių minėjimo Kretingos rajone 2024–2026 metų planas“;
- Stiprinamas Viešosios bibliotekos vaidmuo kitų kultūros įstaigų ir Kretingos rajono gyventojų bendradarbiavimas;
- Aktyvus darbuotojų dalyvavimas mokymosi platformoje „Kompetencijų biblioteka“.

Problemos:

- vis dar išlieka programinės literatūros trūkumas;
- didėjantis nemokamų paslaugų ir renginių įvairovės poreikis bibliotekos lankytojams;
- neženklus vartotojų skaičius, skatinantis ieškoti naujų komunikavimo būdų;
- vartotojų poreikių identifikavimas.

Savivaldybės viešosios bibliotekos (SVB) veiklos prioritetai 2025 metais:

- planuojant renginius atsižvelgti į 2024 m. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu paskelbtus NATO ir Europos Sąjungos, Dainų šventės, diplomatų Lozorių metus;
- minėti paskelbtus Žemaitiško rašto metus Kretingos rajono savivaldybėje;
- ruošti minėti 2026-uosius vyskupo Motiejaus Valančiaus metus, Kretingos rajono savivaldybės taryboje patvirtintam „Vyskupo Motiejaus Valančiaus 225-ųjų gimimo metinių minėjimo Kretingos rajone 2024–2026 metų planas“;
- organizuojant įvairias kultūrines veiklas tęsti ir kultūrinių programų įgyvendinimą: „Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone programa“, „Kretingos rajono kultūrinės veiklos programa“, „Reikšmingų kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo programa“; Savivaldybės viešosios bibliotekos (SVB) Informacinių gebėjimų ugdymo programa 1–12 klasių moksleiviams, Skaitytųjų aptarnavimo skyriaus skaitymo skatinimo programa;
- sudominti ir įtraukti rajono gyventojus į Medijų ir informacinio raštingumo mokymus (MIRKT), prisidedant prie bibliotekos lankytojų bendrų medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų ugdymo;
- aktyvus bibliotekininkų dalyvavimas tobulinant bendrąsias ir profesines kompetencijas.

